



Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts [pasts@vpvb.gov.lv](mailto:pasts@vpvb.gov.lv), [www.vpvb.gov.lv](http://www.vpvb.gov.lv)

Rīgā

07.06.2021

## Lēmums Nr. 4-02/52

### Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

#### Adresāts:

Saldus novada pašvaldība  
adrese: Striķu ielā 3, Saldū, Saldus novads, LV-3801;  
e – pasts: [pasts@saldus.lv](mailto:pasts@saldus.lv).

#### Plānošanas dokumenta nosaukums:

Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2038. gadam un Saldus novada attīstības programma 2022.–2028. gadam (turpmāk – Stratēģija un Programma).

#### Izvērtētā dokumentācija:

Saldus novada pašvaldības (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 7. maija vēstule/iesniegums Nr. 10–136/4–36.1/1820 “*Par plānošanas dokumentu Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2038. gadam un Saldus novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Saldus novada domes 2020. gada 27. augusta lēmums (protokols Nr. 10, 18.§.) “*Par Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2038. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Saldus novada domes 2020. gada 22. oktobra lēmums (protokols Nr. 13, 57.§.) “*Par grozījumiem Saldus novada domes 2020. gada 27. augusta lēmumā “Par Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2038. gadam izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr. 10, 18.§.)*”, Saldus novada domes 2020. gada 27. augusta lēmums (protokols Nr. 10, 19.§.) “*Par Saldus novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam izstrādes uzsākšanu*”, Saldus novada domes 2020. gada 22. oktobra lēmums (protokols Nr. 13, 58.§.) “*Par grozījumiem Saldus novada domes 2020. gada 27. augusta lēmumā “Par Saldus novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr. 10, 19.§.)*” (turpmāk – Lēmumi), Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Kurzemes RVP) 2021. gada 1. aprīļa vēstule Nr. 11.4/1253/KU/2021 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) vēstule Nr. 4.8/1524/2021–N “*Par jaunizveidojamā Saldus novada attīstības plānošanas dokumentiem*” un Veselības inspekcijas vēstule Nr. 4.6.1.–1/208/K “*Konsultācijas par ietekmi uz visi stratēģiskā novērtējuma procedūru*”.

#### Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātājas ieskatā Stratēģijai un Programmai stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) nav nepieciešams, jo Programmā tiks noteikti novada

administratīvās teritorijas attīstības vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi un rīcību kopums (Rīcību plāns un Investīciju plāns), finanšu resursi un atbildīgie izpildītāji to īstenošanai nākamo 7 gadu periodam. Rīcības un Investīciju plānos tiks iekļauti dažādu infrastruktūras objektu pārbūves un atjaunošanas pasākumi, kas sekmēs pakalpojumu pieejamības un vides kvalitātes uzlabošanu. Ar plānošanas dokumentiem tieši netiek paredzēta saimnieciskā darbība, kā arī paredzētas darbības, kas minētas likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā. Jaunveidojamā Saldus novada esošā vides stāvokļa novērtējums līdz šim veikts Saldus novada attīstības programmai 2013. – 2020. gadam, Saldus novada teritorijas plānojumam 2013.–2025. gadam un Brocēnu novada teritorijas plānojuma grozījumiem, izstrādājot vides pārskatu.

### **Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:**

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 7. maijā Birojā saņemts Izstrādātājas 2021. gada 7. maija Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē, ka ir pieņemti Lēmumi, lai uzsāktu Stratēģijas un Programmas izstrādi. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumiem:
  - 2.1. Plānošanas dokumentu stratēģiskās daļas izstrāde plānota atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam, Nacionālam attīstības plānam 2021.–2027. gadam un Kurzemes reģiona attīstības plānošanas dokumentiem.
  - 2.2. Stratēģija tiks izstrādāta atbilstoši Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgai attīstības stratēģijai, izvērtējot blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Stratēģijas telpiskās attīstības perspektīvā noteiks teritoriju attīstības vadlīnijas, kā arī noteiks un shematiski attēlos vietējās pašvaldības nozīmīgākās telpiskās struktūras, attīstības prioritātes un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas.
  - 2.3. Programma tiks izstrādāta saskaņā ar Stratēģiju, izvērtējot Eiropas Savienības fondu ieguldījumu pašvaldībām 2021. – 2027. gadam, nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kā arī blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Programma ietvers pašreizējās situācijas analīzi, tendences un prognozes, kā arī informāciju par Programmas izstrādes procesu un tiks noteiktas vidēja termiņa prioritātes, izstrādāti rīcības un investīciju plāni, nosakot projektu idejas, Programmas īstenošanai nepieciešamo resursu apjomu un Programmas īstenošanas uzraudzības kārtību.
  - 2.4. Jaunizveidotajā Saldus novada administratīvajā teritorijā pēc administratīvi teritoriālās reformas ietilps Saldus un Brocēnu novads.
  - 2.5. Iesniegumā atzīmēts, ka Stratēģijas izstrādei nav tiešas saistības ar Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām. Konkrēti vietējās pašvaldības teritorijas izmantošanas veidi, ko var sasaistīt ar Likuma 1. un 2. pielikumu paredzētajām darbībām, var tikt identificēti citā vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentā. Izstrādājot Stratēģiju, tiks ņemti vērā arī iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultāti, lai pašvaldība veicinātu labvēlīgu dzīves vidi iedzīvotājiem un piedāvātu

- atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības vides attīstības veicināšanai. Stratēģijas izstrādei noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
- 2.5.1. aktualizēt Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022. – 2038. gadam ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, ilgtermiņa prioritātes, specializāciju un telpiskās attīstības perspektīvas (grafiskā un rakstiskā veidā), par pamatu ņemot aktuālos Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas politiskos dokumentus par Kohēzijas politiku pēc 2020. gada, Baltijas jūras reģiona stratēģiju, Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam, Latvijas nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, aktuālās ministriju nozaru pamatnostādnes periodā pēc 2020. gada, Brocēnu novada un Saldus novada teritorijas plānojumus un citus dokumentus, kas nosaka novada teritorijas attīstības virzienus un atļautos izmantošanas veidus (lokālpļānojumi, detālpļānojumi, tematiskie plānojumi, politiskās vadlīnijas 2017.–2021. gadam, nozaru plānošanas dokumenti) un aktuālos Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentus;
  - 2.5.2. aktualizēt Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022. – 2038. gadam saskaņā ar spēkā esošiem tiesību aktiem un VARAM izstrādātajām vadlīnijām “*Vadlīnijas pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādei*” (projekts).
- 2.6. Iesniegumā norādīts, ka, uzsākot izstrādāt Programmu, grūti prognozēt paredzētās darbības, kas atbilstu Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām. Programma tiek vērsta uz pašvaldības noteikto (arī pastarpināto) funkciju nodrošinājuma kvalitātes un pieejamības raksturojumu un analīzi turpmākai šo resursu attīstībai, kā arī uz pašvaldības sadarbību ar esošajiem uzņēmējiem un uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentu izstrādi. Programma vairāk tiek vērsta uz jaunveidojamā Saldus novada teritorijas attīstību, nodrošinot iedzīvotājiem kvalitatīvu dzīves vidi un pakalpojumus, kā arī, uzlabojot pašvaldības pārvaldību un sekmējot uzņēmējdarbības attīstību. Izstrādājot Programmu, tiks ņemti vērā arī spēkā esošie novada ilgtermiņa uzstādījumi, kas noteikti novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, kā arī iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultāti, lai pašvaldība veicinātu labvēlīgu dzīves vidi iedzīvotājiem un piedāvātu atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības vides attīstības veicināšanai. Programmas izstrādei izvirzīti šādi izstrādes uzdevumi:
- 2.6.1. izstrādāt Programmu, nosakot rīcību kopumu pašvaldības vidēja termiņa prioritāšu īstenošanai;
  - 2.6.2. definēt novada attīstībai vidējā termiņa stratēģiskos uzstādījumus un rīcību kopumu, finanšu resursus un atbildīgos izpildītājus to īstenošanai;
  - 2.6.3. nodrošināt Programmas atbilstību un saskaņotību ar nacionālā līmeņa plānošanas dokumentiem, Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.–2038. gadam, Saldus novada teritorijas plānojumu 2013.–2025. gadam, Brocēnu novada attīstības plānošanas dokumentiem un to pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, ar kurām robežojas Saldus novads;
  - 2.6.4. izstrādājot Programmu, nodrošināt uzsākto un ieplānoto infrastruktūras projektu pēctecību;
  - 2.6.5. nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību Programmas izstrādē, veicot iedzīvotāju anketēšanu, iesaistot tos darba grupās un publiskajās apspriedēs.
- 2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “*OZOLS*” pieejamo informāciju Saldus novada teritorijā atrodas vairākas *Natura 2000* teritorijas – īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) – dabas liegumi “*Cieceres ezera salas*”, “*Baltezera purvs*”, “*Dulbju acu purvs*”, “*Zvārde*”, “*Sātiņu dīķi*”, “*Ventas un Šķerveļa ieleja*”, “*Nīgrandes meži*” un dabas parks “*Zvārdes meži*”. Dabas parkam “*Zvārdes meži*” ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2005. – 2011. gadam.

Dabas parka teritorijas aizsardzību un izmantošanu nosaka Ministru kabineta 2005. gada 22. februāra noteikumi Nr. 139 *“Dabas parka “Zvārdes meži” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Dabas liegumam *“Baltežera purvs”* ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2019. – 2031. gadam. Dabas liegumam *“Zvārde”* ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2016. – 2028. gadam. Dabas lieguma *“Zvārde”* teritorijas aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta 2017. gada 16. augusta noteikumi Nr. 447 *“Dabas lieguma “Zvārde” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Dabas liegumam *“Sātiņu dīķi”* ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2019. – 2025. gadam. Dabas liegumam *“Ventas un Šķerveļa ieleja”* ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2020. – 2031. gadam. Dabas lieguma *“Ventas un Šķerveļa ieleja”* teritorijas aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumi Nr. 13 *“Dabas lieguma “Ventas un Šķerveļa ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Pārējām ĪADT ir spēkā vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi – Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Programmā netiks paredzētas Natura 2000 teritorijās un tām piegulošajās teritorijās tādas rīcības jeb pasākumi, kas būtu pretrunā ar ĪADT aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu prasībām un ĪADT aizsardzības un apsaimniekošanas prioritātēm, ilgtermiņa un īstermiņa attīstības mērķiem. Novada teritorijā atrodas arī citas ĪADT: aizsargājamās alejas *“Vecsatiķu muižas aleja”* un *“Rubas aleja”*, aizsargājami dendroloģiskie stādījumi *“Stūru parks”*, *“Lutriņu parks”* un Dzidras Smiltnieces dendroloģiskie stādījumi Nīgrandes *“Rožkalnos”*, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi *“Loša atsegums”*, *“Kalnu atsegums”*, *“Pļieņu atsegums”*, *“Zaņas lejteces atsegums”*, *“Pavāru atsegumi”*, dižkoki un mikroliegumi, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību, retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

3. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 5. un 6. punktus noteiktajam, veiktas konsultācijas ar VVD Kurzemes RVP, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
  - 3.1. VVD Kurzemes RVP 2021. gada 1. aprīļa vēstule Nr. 11.4/1253/KU/2021 *“Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”*, kur VVD Kurzemes RVP atzīmējusi, ka nevar sniegt viedokli par iespējamo plānošanas dokumenta – Stratēģijas īstenošanas ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kamēr plānošanas dokuments nav izstrādāts un nav izvērtēti tajā paredzētie teritorijas attīstības pasākumi, līdz ar to VVD Kurzemes RVP ieskatā Stratēģijas izstrādei ir nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu. VVD Kurzemes RVP atzīmējusi, ka novadā atrodas vairākas ĪADT, bet iesniegtajā informācijā nav norādīts, vai ar plānošanas dokumentu netiek paredzētas darbības, kas var radīt būtiski negatīvu ietekmi uz ĪADT, kā arī – vai plānošanas dokumentā netiks iekļautas Likuma 1. un 2. pielikuma darbības.
  - 3.2. DAP administrācijas vēstule Nr. 4.8/1524/2021–N *“Par jaunizveidojamā Saldus novada attīstības plānošanas dokumentiem”*, kurā DAP administrācija norādījusi uz jaunizveidojamā novada ĪADT, kur notiek mežsaimnieciskā darbība un infrastruktūras objektu uzturēšanas un atjaunošanas darbi, kā arī dabas resursu izmantošana. Tāpat DAP administrācija atzīmējusi, ka tiek veikta Dabas skaitīšanas datu apkopošana un to pakāpeniska ievietošana Dabas datu pārvaldības sistēmā *“Ozols”* ar to turpmāku izmantošanu, t.sk. plānošanas dokumentu izstrādei. DAP administrācija sniegusi

vielokli, ka Programmai nav nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu, savukārt Stratēģijai būtu nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu.

- 3.3. Veselības inspekcijas vēstule Nr. 4.6.1.–1/208/K “Konsultācijas par ietekmi uz visi stratēģiskā novērtējuma procedūru”, kurā Veselības inspekcija norādījusi uz nepieciešamajiem jautājumiem, kuri būtu jāanalizē un jāparedz, aktualizējot plānošanas dokumentus. Veselības institūcijas ieskatā plānošanas dokumentiem būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenti paredzētu tādu objektu attīstību vai radīšanu, kas varētu radīt gaisa un ūdens piesārņojumu, smaku un trokšņa piesārņojumu, kā arī radītu būtiskas izmaiņas vizuāli uztveramajā ainavā iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā.
4. Stratēģija un Programma nav ietverti to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētā Stratēģija un Programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
  - 4.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai var būt būtiska ietekme uz *Natura 2000* teritoriju.
  - 4.3. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju un Programmu paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentus apvienotajam Saldus novadam ar mērķi Stratēģijā noteikt novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, izvirzīt stratēģiskos mērķus un attīstības prioritātes, kā arī Programmā definēt vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu, lai sasniegtu Stratēģijā izvirzītos stratēģiskos mērķus. Programma ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tās realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas dokumentiem, proti ilgtspējīgai attīstības stratēģijai un teritorijas plānojumam. Saistībā ar minēto konstatējams:
    - 4.3.1. Atbilstoši Biroja rīcībā pieejamai informācijai Saldus novadā iekļautie administratīvi teritoriālo vienību plānošanas dokumenti – ilgtspējīgās attīstības stratēģijas (Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.–2038. gadam un Brocēnu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.–2030. gadam) ir spēkā esoši, bet ar Stratēģiju tiks pārskatīti, galvenokārt, apvienotā novada turpmākie

stratēģiskie mērķi un attīstības prioritātes. No minētajiem dokumentiem iepriekšējā plānošanas periodā Saldus novada attīstības programmai 2013. – 2020. gadam tika veikts Stratēģiskais novērtējums un izstrādāts Vides pārskats, par ko Birojs 2012. gada 5. oktobrī izsniedzis atzinumu Nr. 28<sup>1</sup>. Savukārt Brocēnu novada attīstības programmai 2015. – 2020. gadam 2014. gada 2. oktobrī pieņemts lēmums Nr. 46 “*Par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepiemērošanu*”<sup>2</sup>, ņemot vērā plānošanas dokumenta saturisko ieceri, novadu specifiku un ar tā attīstību saistītos vides aspektus.

4.3.2. Vienlaikus secināms, ka Saldus novada teritorijas plānojumam 2013. – 2025. gadam<sup>3</sup> un Brocēnu novada teritorijas plānojumam 2017. – 2030. gadam<sup>4</sup> iepriekš jau veikts Stratēģiskais novērtējums un izstrādāti Vides pārskati, par ko Birojs izsniedzis atzinumus.

4.4. Izvērtējot Birojā iesniegto informāciju, kā arī caurlūkojot plānošanas teritorijai izstrādātos un spēkā esošos plānošanas dokumentus, no kuriem daļai jau bijis veikts Stratēģiskais novērtējums, secināms, ka, izstrādājot Stratēģiju un Programmu nākamajam plānošanas periodam, ir paredzēts izvērtēt un ņemt vērā jau noteiktos attīstības virzienus, investīciju prioritātes un uzsāktos vai daļēji īstenotos projektus. Pēc būtības tas nozīmē, ka ar plānošanas dokumentu paredzēts izsvērt jau iepriekšējā plānošanas periodā noteikto un izvērtēto mērķu un prioritāšu aktualitāti, ja nepieciešams, precizējot attīstības virzienus. Caurlūkojot plānošanas teritorijā iekļauto esošo novadu (Saldus un Brocēnu novadu) izstrādātos attīstības plānošanas dokumentus, var secināt, ka tie paredz pilnveidot un attīstīt arī infrastruktūru uzņēmējdarbības attīstībai, tomēr investīciju plāni, galvenokārt, saistīti ar esošās publiskās infrastruktūras sakārtošanu un uzturēšanu, jauni un ambiciozi infrastruktūras un industriālo teritoriju izveidošanas risinājumi Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošanai netika plānoti. Arī no Iesnieguma neizriet, ka Stratēģijas un Programmas izstrādes mērķis būtu būtiski mainīt iepriekš jau novērtētos plānošanas risinājumus, ieplānot jaunas darbības, kas atbilstu Likuma 3. divi *prim* pantam un 1., 2. pielikumā noteiktajām darbībām, kas atstātu ilgstošu ietekmi uz vidi un kuru rezultātā veidotos būtiska ietekme, tai skaitā piesārņojums, palielināta slodze uz dabas vidi u.tml. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, nav konstatējams, ka plānošanas dokumenti būtu pielīdzināmi Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajiem plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, tāpat nav konstatējams, ka ar Stratēģijas un Programmas izstrādi varētu tikt paredzētas būtiskas, vides stāvokli ietekmējošas izmaiņas, ja tās salīdzinātu ar iepriekš plānoto (un vērtēto) (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Minētais nenozīmē, ka jauno plānošanas dokumentu izstrāde nebūtu saistīta arī ar jauniem izaicinājumiem un risināmām problēmām, – jo ar šiem dokumentiem tiks likts pamats jaunās teritoriālās vienības (apvienoto novadu) telpiskās attīstības prioritātēm, kur vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga. Tai pat laikā, ja vērtēt šos izaicinājumus kopskatā ar Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam<sup>5</sup> noteiktajiem izaicinājumiem, konkrētajai plānošanas teritorijai nav raksturīgas tik kompleksas vides problēmas, kuru risināšana Kurzemē kā vienā no nacionālo interešu

<sup>1</sup> Atzinums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2012>

<sup>2</sup> Lēmums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2014>

<sup>3</sup> Atzinums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2016>

<sup>4</sup> Atzinums pieejams: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/atzinumi/?year=2013>

<sup>5</sup> Apstiprinātas ar Ministru kabineta 2019. gada 26. novembra rīkojumu Nr. 587 “*Par Reģionālās politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam*”

telpām definēta kā prioritāte (piemēram, ceļu un ielu infrastruktūras attīstība, mobilitātes uzlabošana Rīgas metropoles areālā).

- 4.5. Vērtējot iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts, 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts), Birojs ņem vērā VVD Kurzemes RVP un DAP administrācijas viedokli, jo pārmērīgas antropogēnās slodzes palielināšanās dabas teritorijās vai to tuvumā ir viens no priekšnoteikumiem pret pārmaiņām jutīgu teritoriju vērtības zudumam. Tomēr, vadoties no Birojā sniegtās informācijas, plānošanas teritorijā ar Stratēģiju un Attīstības programmu (salīdzinājumā ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem) nav paredzēts noteikt nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un attīstības prioritātes jutīgām teritorijām ar telpisku piesaisti un būtisku negatīvu ietekmi, tai skaitā tādus, kas tieši saistīti ar mežistrādi un derīgo izrakteņu ieguvī. Vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādei dabas vērtību aizsardzības ziņā ir nozīmīga loma, tomēr konkrētas darbības ar iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām atbilstīgāk var novērtēt tieši teritoriju plānojumu izstrādes ietvaros. Pēc būtības vides institūcijas vispārēji vērš plānošanas dokumenta izstrādātājas uzmanību uz to, ka Stratēģijā un Attīstības programmā nepieciešams integrēt arī vides, dabas un ainavas aizsardzības apsvērumus, tomēr šāds nosacījums uz plānošanas dokumentu izstrādi attiecas arī gadījumos, kad tam netiek veikts Stratēģiskais novērtējums. Vienlaicīgi plānošanas dokumentu izstrādē jāņem vērā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības prasības, kā arī vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas nepieļauj teritoriju attīstības plānojuma dokumentos būtiskas izmaiņas, kam varētu būt negatīva ietekme uz dabas vērtībām. Šādā kontekstā izsverot Stratēģiskā novērtējuma piemērošanas pamatojumu un lietderību, Birojs secina, ka konkrētā plānošanas dokumenta īstenošanai nav konstatējama tik būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ja tiek ievēroti institūciju izvirzītie nosacījumi plānošanas dokumenta izstrādei. Līdz ar to nav konstatējams, ka Stratēģija un Attīstības programma atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktiem plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts).
- 4.6. Vadoties no pieejamās informācijas, Birojs arī nekonstatē, ka Stratēģijas un Programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar pārrobežu ietekmi (starpvalstu aspektā), jo par jauniem nozīmīgiem projektiem ar pārrobežu ietekmi Iesniegumā informācija nav sniegta, tāpat nav konstatējams, ka Stratēģijas un Programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar nozīmīgiem avāriju riskiem un summārām ietekmēm. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas jaunas (iepriekš nevērtētas) darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, vai citas darbības ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, pašvaldībai atkārtoti jākonsultējas ar VVD Kurzemes RVP par nosacījumiem un Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību.
5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka Stratēģiskā novērtējuma veikšana Stratēģijai un Programmai konkrētajā gadījumā nav nepieciešama un tās veikšana neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem – to nepieprasa kā obligāti veicamu spēkā esošie normatīvie akti un tā nepieciešamība neizriet arī no vērtējuma par iespējamo vides problēmu un ietekmes uz vidi būtiskumu, kas veicams saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem. Pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenta īstenošana neparedz nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un plānus ar papildus būtisku negatīvu ietekmi, kā arī nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Stratēģiju un Programmu, tiks ievēroti institūciju sniegtie nosacījumi, publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu

rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti – sagaidāmo ietekmi ir iespējams identificēt, samazināt un novērst arī ar citiem vērtēšanas instrumentiem.

6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.–2038. gadam un Saldus novada attīstības programmai 2022.–2028. gadam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

**Piemērotās tiesību normas:**

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

**Lēmuma pieņemšanas pamatojums:**

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas 2021. gada 7. maija Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas un Programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

**Lēmums:**

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.–2038. gadam un Saldus novada attīstības programmai 2022.–2028. gadam.

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (\*paraksts)

Indra Kramzaka

\*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

- Saldus novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
- Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.